

L'educació a l'Era Digital

Per una Infància saludable i feliç

Resum executiu

La pandèmia de la COVID-19 ens ha recordat que les escoles no són només llocs per a l'aprenentatge acadèmic. Les escoles són part del teixit social de les nostres comunitats, i d'elles s'espera que contribueixin al desenvolupament òptim de tots els infants, especialment dels més vulnerables, tant en el pla acadèmic, com en el social, físic i psicològic. Equilibrar aquests diferents elements ha estat, des de fa temps, un gran repte. En l'era digital, el repte és encara més gran.

Comprendre la naturalesa de la infància a dia d'avui és un primer pas important perquè l'educació pugui complir aquests objectius. Aquest informe es centra en la intersecció entre el benestar físic i les tecnologies digitals, i explora el rol central del joc i de l'assumpció de riscos en l'aprenentatge. Examina les pressions de la vida moderna i la "recerca de la perfecció" resultant en les esferes física, cognitiva i acadèmica. Aborda com els sistemes educatius capaciten els infants perquè prenguin decisions informades pel que fa a la seva pròpia salut i benestar, i com els protegim de possibles mals. El volum acaba amb una mirada sobre el paper decisiu que el professorat i les aliances amb diferents actors poden tenir a l'hora d'aconseguir aquests objectius. Aquest informe és el complement [d'*Educació i Infància al Segle XXI: El Benestar Emocional a l'Era Digital \(2019\)*](#).

Part I: Introducció: Com és la infància al segle XXI? Com es veu impactada per la digitalització?

La **part I** explora les principals tendències existents en matèria de salut física i tecnologies digitals. El Capítol 1 ofereix un resum general del volum, identifica què ha canviat en la vida dels infants del segle XXI i, igualment important, què no. El Capítol 2 revisa els principals indicadors de la salut física de la infància, i destaca les millores en la vida dels nens i nenes en l'últim mig segle: accés a una millor atenció mèdica, més seguretat pública i sistemes de suport al benestar físic i mental. Al mateix temps, les taxes d'obesitat infantil han augmentat i els mateixos infants informen que dormen menys hores i tenen pitjors hàbits alimentaris. El capítol acaba amb una mirada als reptes identificats com a prioritaris per part dels ministeris d'educació dels països de l'OCDE i altres països socis, que inclouen el sobrepès i l'obesitat, i les interconnexions que existeixen entre ells.

El Capítol 3 destaca les tendències en l'ús de tecnologies digitals per part dels infants, que accedeixen a les eines digitals amb més freqüència i a edats més primerenques. Les tecnologies digitals potencien l'auto-expressió, la recerca d'informació i la socialització. En moments de necessitat, l'ajuda necessària pot estar a només una trucada telefònica o un missatge de WhatsApp. El capítol es tanca destacant els reptes polítics prioritaris expressats pels ministeris d'educació en els països membres de l'OCDE i altres països socis, com la ciutadania digital i el ciberassetjament.

La qualitat d'aquesta traducció i la conformitat amb el text en l'idioma original són d'exclusiva responsabilitat de l'autor(s) de la traducció. En cas de qualsevol discrepància entre l'obra original i la traducció, prevaldrà el text de l'obra original.

Part II: La importància del joc

La **part II** del volum explora el costat seriós del joc i el paper clau de la presa de riscos per a l'aprenentatge i el desenvolupament saludables. El capítol 4 explica com el joc físic, amb les seves situacions estimulants i també perilloses, permet que els nens aprenguin a dominar les seves pors. Sosté que els esforços recents per protegir els nens de possibles lesions han reduït les seves oportunitats, tant pel que fa a l'activitat física com per aprendre a gestionar el risc. El capítol finalitza amb suggeriments de pràctiques i polítiques necessàries per revertir aquesta situació. El Capítol 5 canvia de tema per centrar-se en el joc en l'entorn digital. Aquest capítol explora els beneficis cognitius potencials dels videojocs i com la indústria del videojoc ha influït en la naturalesa de el joc mateix. Destaca la naturalesa multifacètica de l'activitat digital i la importància de desagregar termes com "temps de pantalla" o "ús de la tecnologia" per comprendre quines polítiques són realment beneficioses, quan s'haurien d'adoptar i com dur-les a terme.

El capítol 6 explora la història de la mercantilització del joc i de l'aprenentatge. Sosté que no hem de subordinar el joc a una mera funció instrumental de facilitador del procés d'aprenentatge, i que l'aprenentatge en si no s'ha de confondre amb els resultats del sistema d'educació formal. El capítol acaba amb un seguit de preguntes adreçades a la política pública, així com a les famílies, el jovent i les escoles.

Part III: La recerca de la perfecció

En els últims gairebé 30 anys hi ha hagut un augment de les expectatives de perfecció prescrites socialment, exacerbades per les xarxes socials i la cultura d'èxit que les impulsa. La **Part III** d'aquest volum explora aquesta qüestió des de tres dimensions diferents: la física (imatge corporal), la cognitiva (ús de "drogues intel·ligents") i la digital (pressions relacionades amb el mite del nadiu digital).

El Capítol 7 examina com el creixement de les xarxes socials es relaciona amb les preocupacions per la imatge corporal a través de la promoció d'ideals d'aparença física irreal i inabastables. El capítol 8 aborda la pressió a la qual s'enfronten els nens en termes d'èxit acadèmic, i que pot contribuir a un augment preocupant en l'ús de potenciadors cognitius farmacèutics tot i l'absència d'una necessitat mèdica. Si bé aquestes pràctiques poden no estar molt esteses, un nombre considerable de nens i joves corren el risc de prendre mal, mentre que altres poden sentir-se pressionats a prendre uns medicaments que potser no necessiten. El Capítol 9 finalitza la secció amb una mirada a la narrativa dels "nadius digitals", en què es presenta als joves com a usuaris digitals intrínsecament competents. Tot i que el suport empíric del que gaudeix aquesta visió és limitat, el capítol destaca la persistència del terme i les implicacions negatives que pot tenir per a alguns joves, en particular per aquells que ja experimenten formes de desigualtat social.

Part IV: Polítiques, practiques, aliances i l'agenda pendent

La **Part IV** es centra en els sistemes educatius. El capítol 10 destaca els importants esforços que molts països han realitzat per donar poder als estudiants i joves perquè prenguin decisions informades en relació a la seva pròpia salut i benestar. Proporciona un ric conjunt d'exemples de països de tota l'OCDE, analitza l'alimentació i la nutrició, les oportunitats per a l'activitat física i la importància de l'escola com a centre per a la prestació de i suport als serveis socio-sanitaris. El Capítol 11 examina els factors que soscaven la seguretat infantil tant en entorns digitals com presencials, i el rol clau de l'educació per a mantenir a les nenes i nens fora de perill. Destaca polítiques que van des de la promoció d'espais de joc segurs i el foment de l'aire net al voltant de les escoles fins a iniciatives vinculades a la seguretat digital i la prevenció de l'assetjament, i explora la qüestió de la responsabilitat dels docents en el benestar dels estudiants. El Capítol 12 analitza dos elements crucials per a la posada en marxa eficaç de polítiques i pràctiques professionals entorn a aquestes qüestions: la formació dels docents i les aliances entre actors diversos.

Centrant-se tant en les competències digitals com en el benestar físic dels estudiants, proporciona un poderós conjunt d'exemples de polítiques destinades al desenvolupament de les habilitats dels docents, així com casos innovadors d'aliances entre diferents actors dins i fora del propi sistema educatiu.

El capítol 13 esbossa l'agenda pendent per a la investigació i les polítiques públiques. Destaca determinades tensions que existeixen dins l'educació i la societat en general: per exemple, el conflicte entre el nostre desig de donar autonomia als joves i els enfocaments de "risc zero" orientats a protegir-los. Assenyala la creixent pressió que s'exerceix sobre l'alumnat i les escoles perquè siguin perfectes. Identifica mancances en el nostre coneixement i àrees de millora, seguides d'orientacions per a la política, la investigació i la pràctica educatives.

A mesura que ens endinsem en el segle XXI, se li demanarà a l'educació que cada vegada més treballi amb tots els àmbits de la política pública i disciplines d'investigació. Per ajudar als infants a prosperar acadèmicament, social, física i psicològica, l'educació ha d'involucrar a una varietat cada vegada més àmplia d'actors, inclòs el sector privat. Ha de continuar comproment-se amb els reptes que queden fora del discurs educatiu convencional, canviant i adaptant-se de manera proactiva juntament amb la comunitat, els nens i les nenes. Els hi devem als nostres joves per tal de separar la realitat de la ficció, prendre riscos cap a metes ambicioses però assolibles i donar-los suport perquè tinguin el millor començament de vida possible.

Traducció: Marc Fuster Rabella

Tracey Burns (tracey.burns@oecd.org)

Per a més informació:

[Burns, T. and F. Gottschalk \(eds.\) \(2019\), Education in the Digital Age: Healthy and Happy Children, Educational Research and Innovation, OECD Publishing, <https://doi.org/10.1787/1209166a-en>.](#)

<http://www.oecd.org/education/ceri/21st-century-children.htm>

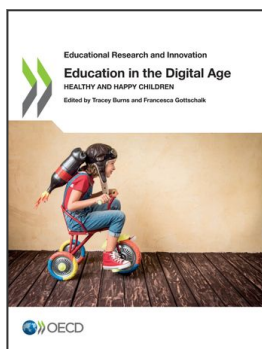
imatge © Shutterstock/www.shutterstock.com

Aquest treball es publica sota la responsabilitat del secretari general de l'OCDE. Les opinions expressades i els arguments emprats aquí no reflecteixen necessàriament els punts de vista oficials dels països membres de l'OCDE. En aquest document i en qualsevol gràfic inclòs aquí no es prejutja la sobirania de cap territori, la seva delimitació de fronteres i límits internacionals ni el nom de cap dels territoris, ciutats o zones. Les dades estadístiques per a Israel han estat subministrats sota la responsabilitat i tutela de les autoritats israelianes pertinents. L'ús d'aquestes dades per part de l'OCDE es fa sense prejutjar la situació dels Alts del Golan, Jerusalem Oriental i els assentaments israelians a Cisjordània, segons els termes del dret internacional.

Es permet la reproducció d'aquest resum sempre que s'esmentin els drets d'autor de l'OCDE i el títol de la publicació original. Totes les sol·licituds d'ús públic o comercial i els drets de traducció s'han d'enviar a rights@oecd.org. Les sol·licituds de permís per fotocopiar parts d'aquest material per a ús públic o comercial han de dirigir-se directament al Copyright Clearance Center (CCC) a info@copyright.com, o al Centre français d'exploitation du droit de copie (CFC) a contact@cfcopies.com.

From:
Education in the Digital Age
Healthy and Happy Children

Access the complete publication at:
<https://doi.org/10.1787/1209166a-en>

Please cite this chapter as:

Burns, Tracey and Francesca Gottschalk (eds.) (2020), "Resum executiu", in *Education in the Digital Age: Healthy and Happy Children*, OECD Publishing, Paris.

DOI: <https://doi.org/10.1787/2fb0d8cb-ca>

This work is published under the responsibility of the Secretary-General of the OECD. The opinions expressed and arguments employed herein do not necessarily reflect the official views of OECD member countries.

This document, as well as any data and map included herein, are without prejudice to the status of or sovereignty over any territory, to the delimitation of international frontiers and boundaries and to the name of any territory, city or area. Extracts from publications may be subject to additional disclaimers, which are set out in the complete version of the publication, available at the link provided.

The use of this work, whether digital or print, is governed by the Terms and Conditions to be found at <http://www.oecd.org/termsandconditions>.